

Versterk de pedagogische kwaliteit met Gordon

Thomas Gordon was een Amerikaans klinisch psycholoog en grondlegger van begrippen als actief luisteren en de ik-boodschap bij interpersoonlijke communicatie. Hij lanceerde in 1962 een methode om de opvoedingsstijl en de relaties tussen ouders en kinderen te verbeteren. Saskia Henderson werd getroffen door de kracht en de waarde van de inzichten van Thomas Gordon en het concrete houvast van de vaardigheden.

De Gordon-methode is een synthese van de anti-autoritaire en de autoritaire opvoedingsstijl van de jaren zestig. De methode gaat uit van gelijkwaardigheid in relaties, zodat iedereen zichzelf kan zijn en zijn verantwoordelijkheid neemt, rekening houdend met de ander. In opvoedingsrelaties betekent dit dat de opvoeder het kind in zijn waarde laat en respectvol benadert. Dit zijn democratische principes in de omgang tussen opvoeder en kind. De Gordon-methode benadrukt effectieve communicatie en oplossingsgerichte conflictantering. Gordon stelt een overlegmethode voor, in zes stappen. Deze methode is bruikbaar voor ouders en professionele opvoeders voor het realiseren van stabiele relaties met kinderen.

Het succes van zijn methode komt vooral doordat hij zijn democratische opvoedtheorie heeft weten te vertalen naar concrete pedagogische handvatten voor opvoeders. De communicatievaardigheden uit de methode geven handen en voeten aan hoe je sensitief-responsief met de kinderen om kunt gaan, hoe je de autonomie van kinderen kunt ondersteunen en hoe je conflicten tussen kinderen kunt coachen.

Vernieuwde uitgave

Henderson werkt ruim vijftien jaar als vrijgevestigd pedagoog en Gordon-trainer. Zij verzorgt workshops en trainingen en werkt daarnaast als pedagogisch coach en trainer in de kinderopvang. In 'Sensitief communiceren in de kinderopvang' laat ze ons kennismaken met de diverse communicatievaardigheden uit de Gordon-methode, zoals actief luisteren, ik-boodschappen, overschakelen en de overlegmethode. Haar boek is een geheel vernieuwde uitgave van haar eerdere boek 'In Balans'. Toegevoegd is informatie over hoe de

Gordon-vaardigheden samenhangen met de doelen en de interactievaardigheden uit de wet Kinderopvang. Verder heeft zij de resultaten van recent wetenschappelijk onderzoek opgenomen.

Opbouw van het boek

In het boek wordt de lezer als het ware aan de hand genomen in de kennismaking met de Gordon-methode. In veertien korte hoofdstukken over praktische thema's als 'een relatie opbouwen', 'praten met kinderen', 'anders kijken naar gedrag' worden de principes van een effectieve communicatie en oplossingsgerichte opvoedingsstijl geïntroduceerd. De kaders met de voorbeelden, tips en uitwerkingen zijn inzichtelijk en ruim voorhanden.

Na de introductie van de vier probleemgebieden: 'de ander heeft een probleem', 'geen probleem', 'ik heb een probleem' en 'we hebben samen een probleem', worden de probleemgebieden inzichtelijke rode draden door het boek. De verbinding die de auteur legt met de zes interactievaardigheden geven het boek een eigentijds karakter.

Zoals Gordon een synthese maakt tussen verschillende opvoedingsstijlen doet Saskia Henderson dit met de Gordon-methode en de zes interactievaardigheden. Je ervaart dat de Gordon-methode een prima hulpmiddel is om de interactievaardigheden toe te passen. Ook geeft de methode aanbevelingen voor een inrichting van de leefomgeving die problemen voorkomt en de ontwikkelingen van kinderen bevordert.

Het boek eindigt met twee hoofdstukken waarin de focus niet op de relaties met kinderen ligt, maar op het aangaan van stabiele relaties met ouders en collega's. In een bijlage kan de lezer zijn kennis

testen. Deze test is tevens ook een beknopte samenvatting van de theorie. De voetnoten met verwijzingen naar wetenschappelijk onderzoek staan op een plezierige manier onderaan de tekst. De lengte van de verwijzingen zijn precies goed.

Bruikbaarheid

Sensitief communiceren in de kinderopvang is volgens de auteur geschreven voor pedagogisch medewerkers en managers werkzaam in kinderdagverblijven, peuterspeelzalen, voor- en buitenschoolse opvang en gastouderbureaus. Ik verwacht dat voor professionals die nog niet bekend zijn met de Gordon-methode dit een helder introductieboek is. Voor de pedagogisch coach is het een handig boek, vol inspiratie voor praktijkvoorbeelden.

Voor wie al bekend is met de Gordon-methode is dit boek een opfrisser, maar je leert niets nieuws. Mogelijk bieden de verbinding van de methodiek aan de interactievaardigheden en de hoofdstukken over de communicatie met ouders en collega's de lezer wel nieuwe perspectieven. Zoals de auteur zelf aangeeft: 'Investeren in respectvol contact komt niet alleen de kinderen ten goede, maar ook je collega's, de ouders, jezelf en daarmee een stukje van de wereld.'

Sensitief communiceren in de kinderopvang | Saskia Henderson | 144 pagina's | uitgeverij SWP | 2020

Deze recensie is gemaakt door: Clarine de Leve. Zij is pedagoge en werkt vanuit Vyojo Opleiden. www.e-schoolkinderopvang.nl
E: C.deleve@Vyojojopleiden.nl